

Előfizetési ár

helyben, házhoz hordva:	
Égész évre	16 kor.
Félévre	8 kor.
Hegyedévre	4 kor.
—	
Yidélre, postán küldve:	
Égész évre	20 kor.
Félévre	10 kor.
Hegyedévre	5 kor.

KECSKEMÉTI LAPOK

(KECSKEMÉTI PRESS IRSÁD)

FÜGGETLEN POLITIKAI NAPILAP.

A szerkesztésért felelős: **Hollósy János.**

Telefonszám: 141.

Laptulajdonos: **a Nyomdarészvénytársaság.**

Megjelen minden nap

hétő és

Ünneputáni nap kivételével

Alap szellemi és anyagi részére vonatkozó összes dolgok a szerkesztőség és kiadóhivatalba intézendők.

A harapófogó.

A politika sok kárt okozott már a nemzet közéletében, elválasztott testvért, barátot, összehozott ellenségeket, vérhályogot vont a józanág szemére, de sohasem okozott annyi kárt, mint amikor a közgazdasági érdekek nyakára tette medvetalpát. A vérszomjas pók tagadja úgy magához az aranylegyeket és vonja körül láthatlan szálakkal mind erősebb kötélekkel, míg a vért kiszívja belőle, mint a politika hálózta be egyéni érdekek és csoportérdekek javára a közgazdaságot.

Megint egy ilyen kísérlet, amit politika műnyelven úgy fejeznek ki, hogy gazdasági közeledés Németországgal. Ugy is hívják, hogy »Mitteleuropa«, közep európai egyesülés. Az elnevezés gyönyörű és a népek testvérisülésének álcárait is magán hordja, de végzetes Magyarországra és még azokat a hatalmas gazdasági erőfeszítéseket is pontázza, amit az utóbbi években a magyar leleményesség és szorgalom vasakarattal rosszindulatú barátok mellett elértünk.

Németország féltelmes és hatalmas elmentének bizonyult ebben a világháborúban és esodátalatosan védekezett a félvilág ellen. A német szervezetségnek és technikai tökéletességnek méltó támasza volt a magyar baka halálmegevitő bátorsága, fáradalmakkal dacoló idegereje. Elismertjük, hogy ez a szövetezés célravezető volt. Nem következik azonban abból a Németországgal való gazdasági egyesülés is.

Németországtól éppen a mi rettenetes áldozatokkal járó támogatásunk fejében azt kívánhatjuk, hogy támogassa nemzeti és gazdasági megerősödésünket. Az pedig iparunk megerősödésével következhetik be. Addig, míg Németország is, a többi európai állam egymástól védvámokkal zárkózik el, a mi jövőnk megalapozója és el nem tojtatható kívánságunk az önálló vámterület.

Fejlődő ipar, gyárak kellene nekünk, amelyek feldolgozzák nyerstéményeinket és kultúra és gazdagság alakjában adják vissza földünk és népünk nagyszerű képestégit.

Önálló gazdasági lét alapján lehet egy nemzet, egy ország független és boldog. Dur kincsekert rejtő földünk magában hordja boldogulásunk feltételeit. A hatalmas osztak ipar tetejébe a még hatalmasabb nemzet ipar, a gyarmat alsórendű gazdasági jobbágyaság állapotába ver vissza bennünket.

Képzljük el, milyen hatalmasok lennének most a háborúban, ha lenne önálló jegybankunk és önálló vámterületünk. Lelezzük volt Liza párti pénzügyminiszter, aki pedig nem lelkesedik a függetlenségi követelésekért, kénytelen volt a parlamentben elismerni, hogy a drágaságnak és nyomorúságnak oka Ausztria rengeteg papírban kója. A magyar föld kincsekert éő terményeiert nem aranyat és árukat kapunk, hanem papírbankót, amelyből nekünk tiszert annyit kell visszaidnunk az osztrák ipar cikkeikért. Hát még ha Németország is a talpa alá kerit minket. Összes papírgyártai nekünk fogják gyártani a bankót. Harapó fogóba jutunk így be.

Nekünk gyönyörű, független magyar élet kell. Boldog faluk, nagyszerű magyar városok. Képzljük el, hogy fejlődne Kecskemét egy önálló, gazdaságilag független Magyarországgal. Mindenütt gazdasági vasutak, kövezett utak kiskörszög, Iszákig, a Iszákig. Füstölögő gyárkémények a nagy közösi országokon villanyvilágítás a kút

területeken is. Így van ez Németországban, Amerikában, ahol nincs gazdasági jobbágyaság. Szegedtől Ceglédig nem jut dupla sumpára, a gazdasági függetlenség pedig ezerszeres sineken visz a nagyszerű jövő állomása felé.

Az öreg segédszolgálatosok és alkalmazatlanok elbocsátása.

A képviselőház egyik legutóbbi ülésén dr. Kószó István, Szeged országgyűlési képviselője interpellációt intézett a honvédelmi miniszterhez a 42 éven felüli mezőgazdasági munkával foglalkozók sürgős szabadságolásáról. Az interpellációt s a miniszter választát, miután az sok kecskeméti családöt és gazdát közelebbről érdekel, a következőkben ismertetjük:

Kószó István kifejeztette, hogy az orosz béke nem jött váratlanul, azt sem mondhatjuk, hogy nagyon korán, de már akkor, amikor a béke közeledett, kezdte nyugtalanítani a mezőgazdákat az a kérdés, hogy a mezőgazdasági munkát végző hadimunkások helyett kiket fognak kapni? Nagyon jól tudjuk, hogy munkakiró emberek jó nagy része elveszett e négy éves háborúban, más része hadifogságban volt, vagy van és az onnan való hazatérés legnagyobb részét csak akkor fog megtörténni, mikor már az ideit termést kell majd betakarítani.

Tudjuk azt is, hogy akik a hadifogságból hazajönnek és még fegyverképesek, egy hónapi szabadság után ismét szolgálta hivatnak. Így aztán, mikor a hadifoglyok elménnek fölünk, nem pótolhatnak kellően a mezőgazdasági munkák terén azzal, hogy hazajönnek az illető gazdának hadifogságból kiszabadult családtagjai. Nagy kérdés hát, hogy ha már el is fogjuk érni a többtermelést, miként fogjuk elvégezni annak betakarítását. Az orosz hadifoglyok a béke megkötése óta már úgy tekintik magukat, mintha csak interválva volnának és csak kieserítésre várnának. Munkájuk már nem is oly intenzív. Kissé félvállról veszik a dolgot, bizonyos fegyelmelettség van közöttük, amit magyaráz az a körülmény, hogy ők is tudják, hogy Oroszországban a mieink is már várják a hazajövetelt.

Ezzel szemben azt látjuk, hogy egyes üdülőhelyeken számos oly katoná van, aki egészen alkalmas volna mezőgazdasági munkára, sőt aki a maga kis gazdaságában bizonyára jobban üdülné, mint ott, ahol két embernek van egy ágya, ahol élelmet is keveset kapnak. Annnyira, hogy az üdülő katonának magának kell elmenni a városba és ott kéregetni. Az üdülés feltétele kényelmes szállás és kellő élelmezés. Már pedig e tekintetben az egész országban a lehető legrosszabb állapotban vannak az üdülőkórházak. Semmi bgyelem sincs ama, hogy ott belegek vannak, akik nek össze kellene erjúköt szedni. Így Budapestre a Jászmi utcában is ezerszáma vannak ilyen emberek, akik csak unatkoznak és a lelküket csavartja azon vágy, hogy visszajuthassanak rendes munkájukhoz.

Azután behívtak egy esomó szolgálta alkalmazatlan embereit. Ezek is ott lopták a napot, holott odahaza becsületes foglalkozásokkal nagy hasznot hajtának az államnak. Szegeden is nagyszámu ilyen alkalmazatlan van összegyűjtve, gelenszúbunkokat csináltatnak velük mindennap, azt mondva, hogy így jobban ízlik majd nekik az élelem, amit nem adnak meg. Nagyon sok munkakerőt látok így télenesére kárhoztatva, melyeket feltétlenül fel kellett

használni a mezőgazdaság, ipar és kereskedelem terén, nem pedig indokolatlanul elvonni onnan. És látok egy végtelenül szomorú jelenséget: beosztanak irodába alkalmazatlanokat, akik csak nevéket tudják leírni. Ezek ott ülnek egész nap és semmit sem csinálnak. Ilyen eljárás hangosan hívja ki a kritikát. Sajnálom, hogy a honvédelmi miniszter ur nincs itt, mert biztosra veszem, hogy ha megvizsgálja mindezt, úgy fogja találni, ahogy előadtam és lehetetlen ség, hogy elzárkózzék az orvoslás elől.

Tudjuk, milyen nagy szükség van mezőgazdasági munkásokra. Ötletsége elrendelte, hogy az 1867-79 évbeli születésűek leszereljenek, azonban a leszerelés nagyon lassan megy. Az 1907-ek nagyobb részben leszereltek, azonban fele rész még mindig ott van dacára a királyi parancsnak és az 1868 asok közül még senki sincs szabadságolva, még kevésbé az 1869 esek. Ily körülmények között ez nem segít a mezőgazdasági munkások megfogytakozásán. Annak sincs semmi akadályja, hogy a 42 éven felüli segédszolgálatos, őrszolgálatos népfőlkélok, továbbá az üdülő kórházakban elhelyezett mezőgazdasági munkások szabadságoltassanak, legalább a legnagyobb munkaidőre.

Hiszem azt, hogy ha a megszivlelés tárgyává méltóztatnak ezt tenni, javulni fog a helyzet. Minél előbb el kell tehát bocsátani azokat az alkalmazatlanokat, akiknek foglalkozást nem tudnak adni, szintúgy az üdülő kórházakban levő és élelmezés nélkül ott szenvedő egyéneket. Ilyképen a kincstárnak is nagy megtakarítása lesz, másrészt ez nagy hasznöt jelent a gazdaságoknak.

Gióf Serényi Béla földmivelségi miniszter választában kijelentette, hogy a 67 es, 68 as és 69 es évfolyambeliek szabadságolása ügyében tegnap tárgyalai Bécsben az utánpótlás vezetőjével. A rendelkezések szerint most csak a 67 es évfolyambelieket szabadságolják; a 68-asokra és 69 esekre részben szeptemberben, részben decemberben kerül a sor. Mindamellett már megtörtént az intézkedés, hogy a 68 as és 69 es évfolyambelieket is most szabad szolgálok. Azonkívül szabadságot is fogják az önálló gazdákat, valamint a cseplőgépek személyzetét is (Helyeslés) és gondoskodás történik az orosz foglyok pótlásáról. A kormány minden erővel azon van, hogy az aratási munkákat biztosítsa.

Kis Dánia.

A városkázán olyan teiven dolgoznak most, amely, ha megvalósul, városunk megérdemli a Kis Dánia nevet. Területe van is, akkora, mint egy kis német hercegségé.

A háború szükege vette rá a tanácsot is, hogy azt a nagy gazdaságöt, ami földünkben rejlik, egy modern mezőgazdaság hatékony szervezeteivel kilendítse.

A jövő nagy adóterhei erelekvésre serkent városunkat, hogy kiszagdínik eléget tudjanak tenni a jövő állami követeleisének. Ennek utja pedig előszörban földjeink jobb kihasználásában rejlik, kulcsa nem másban, mint a többtermelésben és az erre való oktatásban.

A kiszagda eddig nem igen szereshette meg azt a képzettséget, ami a mai modern mezőgazdasághoz szükséges. A nagybariok rendelkezett csak igazán képzettséggel és segédekkel. Pedig a kiszagdának, akinek kisebb földterület áll

rendelkezésre és olyan terményeket termeszti, amelyekhez különösen sok munka, éber gondozás szükséges, nagyobb szükség van a talajgondozás és termelési törvényeinek ismeretére. A német mezőgazdasági irodalomban évtizedes vita folyt a nagy és kis üzemek intenzitásának értékéről és a szélső csúcson a Kautsky és Dávid féle híres vita is a kisüzemek javára dőlt el.

A kizsgazda a természetből le tudja tenni az érettségi vizsgát, ha a mezőgazdasági szabadoktatást úgy szervezzük, hogy a kizsgazda tanulhasson. Polgármesterünk tervezete erre pedig meg fogja adni a módot.

A városi terv szerint a határ kikanyarított részének természete szerint, mezőgazdasági, szőlészeti, gyümölcs és záldség-termesztő kísérleti telepeket létesítenek, ahol a trágyázási és termelési módokat kipróbálják. A város bórén fogunk így tanulni.

A mintáállomások a vegyvizsgáló hivatalnál karöltve fognak működni. A kísérletek az illető pusztai rész termelési viszonyai szerint fognak történni. Például Szarkásban és Helvecián szőlőt termelnek, Buga con réteket létesítenek.

A kísérleti telepekről és mintaállomásokról rajzokat ki a vándorantitók, akik a gazdákat a saját birtokukon látogatják meg és világosítják fel. Rámutatnak a hibákra, tettel és tanácsal támogatják őket.

Ez csak rövid kivonata, szintelen vétele a város terveinek, horoskopja a jövő terveinek. A polgármester ismerette már a földművelésügyi miniszterem egy magas rangú tisztviselőjének, aki azt a legnagyobb lelkesedéssel fogadta és a kormány támogatását is kérésre helyezte.

Összinté örömmel vesszük tudomásul ezeket a terveket, amelyek megnyitják az utunknak a tudás és tudomány zsilipjét. A tudás pedig nemcsak hatalom, hanem jólét és gazdaság is.

Afodrász-üzletek Pünkösds elsőd napján zárva lesznek.

NAPI HIREK. Telefon 141

Vezérbeszélő és híradóhivatal III., Arany János utca 8.

Naptár: 1918. év, május hó 12. szombat. — Rom. kath. Vénác vt. — Protestáns Vénác — Görög-ortox. 1918. év, május hó 5. hétfő vt. — Izraelita: 5678. év, Sivan 7. Szaboth 2. Napkelet 5 óra 22 perc. Napnyugta 8 óra 31 perc. Napfossa 15 óra 09 perc. Holdkelet 1 óra 50 perc, délután. — Holdnyugta 1 óra 50 perc, éjtel. — Holdtölte 25én, 12 óra 32 perc, éjtel.

Időjárás: A központi meteorológiai Intézet Kecskeméti r. közl. jelentése szerint a következő idő várható: Enyhe, helyenként csapadék.

A régiség és amatőr fénykép kiállítás ünnepélyes megnyitása pünkösds vasárnapján délután fél 4 órakor lesz az Iparos Orlthon dísztermében, mely alkalommal Révész István pápai praelátus Öméltősága mond megnyitó beszédet, Barna Tibor rendőrpáraacsnök pedig szavalattal szerepel, azonkívül a 94-esek katonazenekara, amelyet oly nehezen nélkülöz közönségünk, néhány zene számot ad elő. A kiállítás második napján, pünkösds hétfőjén délután a kegyesrendi főgimnázium növendékei rendeznek nyílv előadást, melynek műsorát hoimaj közölik. A megnyitásra ezután hívja meg a közönséget a rendező bizottság s kéri a némes jótékonycélú szolgáltató s a várakozáson felüli nyílv álló kiállítás támogatására. Belépőjegy ára műsoros délutánokon 2, máskor 1 korona, állandó jegy 6 korona.

A város adománya. A városi tanács a folyó hó 18-iki hangverseny alkalmával felülfizetésének 500 koronát adományozott a 38 adik gyalogezred özveggy és árvaalapja javára.

A VII. hadikölesön-kötvényeket a jegyző felek a Kecskeméti Központi Takarékpénztárnál átvehetik.

Isteni tisztelt a görög templomban. Margaritovics Kornél cs. és kir. tabari lelkész f. é. május hó 19-én vasárnap d. e. 9 órakor szent liturgiát fog szolgáltatni a helybeli szent, vallású katonaság és foglyok számára a görög templomban.

A Mollinár hangverseny műsorát a következőkben adjuk:

1. Ábrányi Emil: Hammincyoleasok (Prólóg) Elmondja S. Fáy Szeréna, a Nemzeti Színház örökös tagja.
2. a) Rachaminoff: Prelude.
b) Polonyi: La mer.
c) Dienzl: A szökőkút nál. Zongorán előadja Dienzl Oszkár zongoraművész.
3. Bizet: Rózsadal a Carmen című operából. Éneklí dr. Székelyhúdy Ferenc, a m. kir. Opera tagja.
4. Wieniavszky: D moll koncert. a) Allegro moderato, b) Romanze Alla Zingara, c) Allegro con fuoco. Hegedűn előadja Klein Ivor hegedűművész. (Szünet)
5. Ékszerián Gounod Faust című operájából. Éneklí Vágó Boriska opera-énekesnő, a Városi Színház tagja.
6. S. Fáy Szeréna költeményeket ad elő.
7. Verdi: Radames románca az Aida című operából. Éneklí dr. Székelyhúdy Ferenc.
a) Händel: Hubay: Larghetto.
b) Chopin: Sarasate: Nocturne es dur.
c) Paganini: Boszorkánytánc. Hegedűn előadja Klein Ivor.

A zongorakíséretet Dienzl Oszkár zongoraművész látja el. A hangverseny 8 órakor kezdődik. A rendezőség pontos megjelenésre kéri a közönséget. Jegyek Egynél s este a pénztárnál válthatók.

Értesülésünk szerint a Nemesik műhenger-malom Nagykőrösön, május 15-én megkezdte működését.

Sport hírek. A Kecskeméti A. C. pünkösdi ünnepekre nagy áldozatok árán két jó hírű fővárosi csapatot kötött le. Pünkösds vasárnapján a K. A. O. E. s hétfőn a N. S. C. I. csapatai rándulnak Kecskemétre, hogy összemérjék erejüket a KAC. csapatával. E métközésekre a KAC teljes legénységének talpra kell állnia, ha győzelmet biztosítani akarja. Mindkét métközés délután 5 órakor kezdődik s mindkettőt Rójkó Béla fővárosi bíró, a KAC pesti képviselője fogja vezetni. III. említiük meg, hogy a KHE. csapata vasárnap Ceglédre rándul, hogy a Ceglédi Törökvs. S. L. csapatával métközjék.

Távozó tisztviselő. Dr. Rapcsányi István rendőrfőkapitányt Vác város képviselőtestülete f. hó 15-én egyhangulag rendőrkapitánnyá választotta meg. Dr. Rapcsányi a jövő hónap elején foglalja el új állását.

Áthelyezés. Pintér Sándor laktelki állomás előjárót és póttanárját a Máv. igazgatósága Makóújvárosra helyezte át.

Jótékonyág. Fodor Gáborné lapunk útján a vak katonának 10, Kádágyernek Orlthonnak 10, a rokkant katonának 10, a 38-asok özvegyeinek és árváinak 10, összesen 40 koronát adományozott. Az összeget a polgármesteri hivatalhoz adták be.

Finta Sándor, a kiváló szobrász, aki a Héjas és Szegedi szobrokat készíti s a legutóbbi időkben sokat megfordult Kecskeméten, érdekes cikket írt lapunk számára arról, hogyan készül a szobor. Érdekes sorait bizonyára mindenki élvezettel fogja olvasni.

Akinek esernyő és napernyője van javítani való, az küldje el Kohn Gáborhoz, Beniczky utca 2.

Anyankönyvi kivonat.

1918. május 17.

Születések: Juhász halva született Irány, Magyar Erzsébet ik., Kis Imre ik.

Halálozások: Hock József ik. 66 éves, Szabó Lőrinc 60 éves, Sallai Béla íel 1 napos.

Szecskaavágó-késeket

minta után is — azonnali megrendelés esetén. Öszire módomban áll szállítani.

ADLER IMRE UTÓDA.

Egy asztag venyige eladó

Felső-Csalános 22. szám alatt; értekezhetni ugyanott
Szemeréy Pál tulajdonossal.

Egy Wohanka-féle circa 5 lóerős

üzemképes nyersolajmotor, mely úgy gazdasági, mint ipari célokra igen alkalmas, 3000 koronáért eladó. Uzenben megtekinthető: **Tiringier Ferenc** lakatos-mesternél Kecskemét, Mikes-utca 3. és 5. szám. 4148

Szőlőkötözésre igen alkalmas raffiapótló gyékényspárga kapható a Gazdasági Egyesületben. 4150

Malacok eladók:

kéthónaposak, nagyobb mennyiségben és darabonként is. Értekezhetni Kápolna-utca 1. szám alatt. 4152

Pénzkölesönöket

és feles kamatra folyósítatok. Nagykamatu adósságok kisereltetnek. Búrok vételhez legnagyobb kölesön kapható

Papp Zsigmond Kecs kemét, Gáspár András-utca 12. szám. 4151

Lapunk nyomdájában

egy ügyes fia betűszedő tanulóit, jó fizetéssel azonnal felvették.

SZABÓ PAL vendéglős

(volt bogárná mester)

tudatja mélyen tisztelt ismerőseivel, jó barátjaival és a n. é. közönséggel, hogy

Honvéd-tér 22. szám alatti vendéglőjét megnyitotta, kéri szives pártfogásukat. 4153

A Kecskeméti Sertéshizlalók GözmalmiRészvénytársasága

értesíti a t. közönséget, hogy

új önműködő etetéssel ellátott óráként 15 20 mm. munkaképességű **szecskaavágója** mindenféle hosszúságú **szalma- és kukorica-szecska**ra minden pénteken, szombaton és vasárnap (délelőtt) üzemben van. Ép **nygőz- és kád-fürdője** minden pénteken, szombaton és vasárnap (délig) a t. közönség rendelkezésére áll. 4152

Karbofon

gyorstelő meg-takarít fát, denaturált szeszt és más tüzelő anyagot. Beszerelhető: **Adler Imre Utódánál,** 4162 **Kecskeméten.**

Lapkihordó

állandó alkalmazást nyer — napi 2-3 órára havi 50 korona fizetéssel, lapunk nyomdájában.